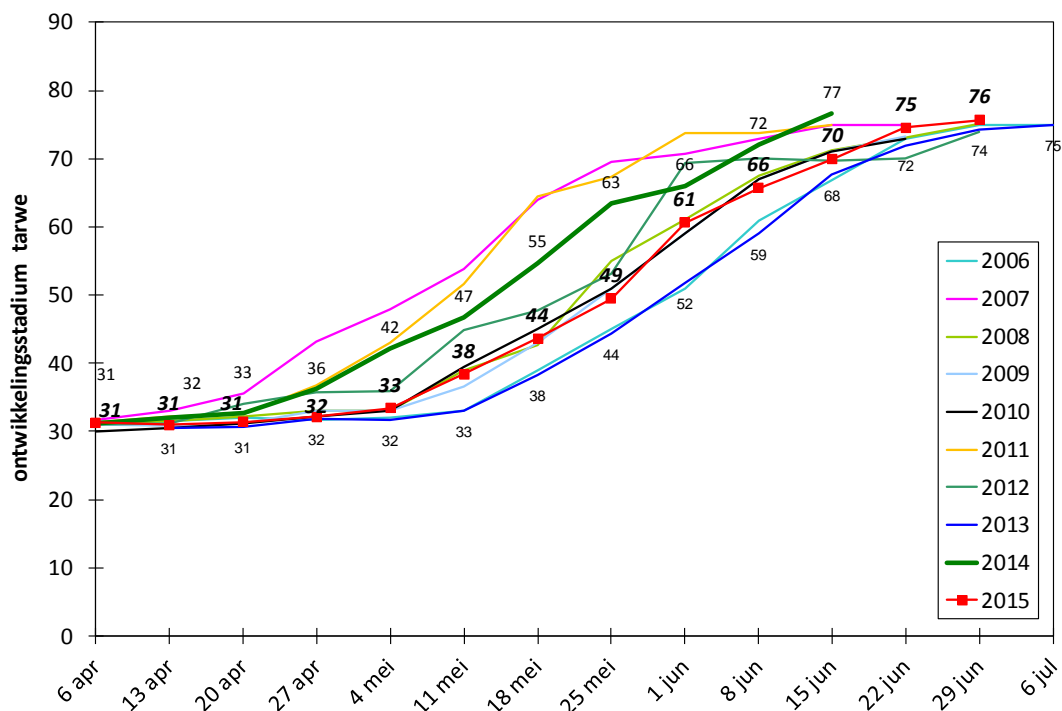

ZIEKTEBESTRIJDING WINTERTARWE

1 Overzicht van de ziekte- en bladluisdruk in wintertarwe in 2015

W. Odeurs en N. Vogels ¹

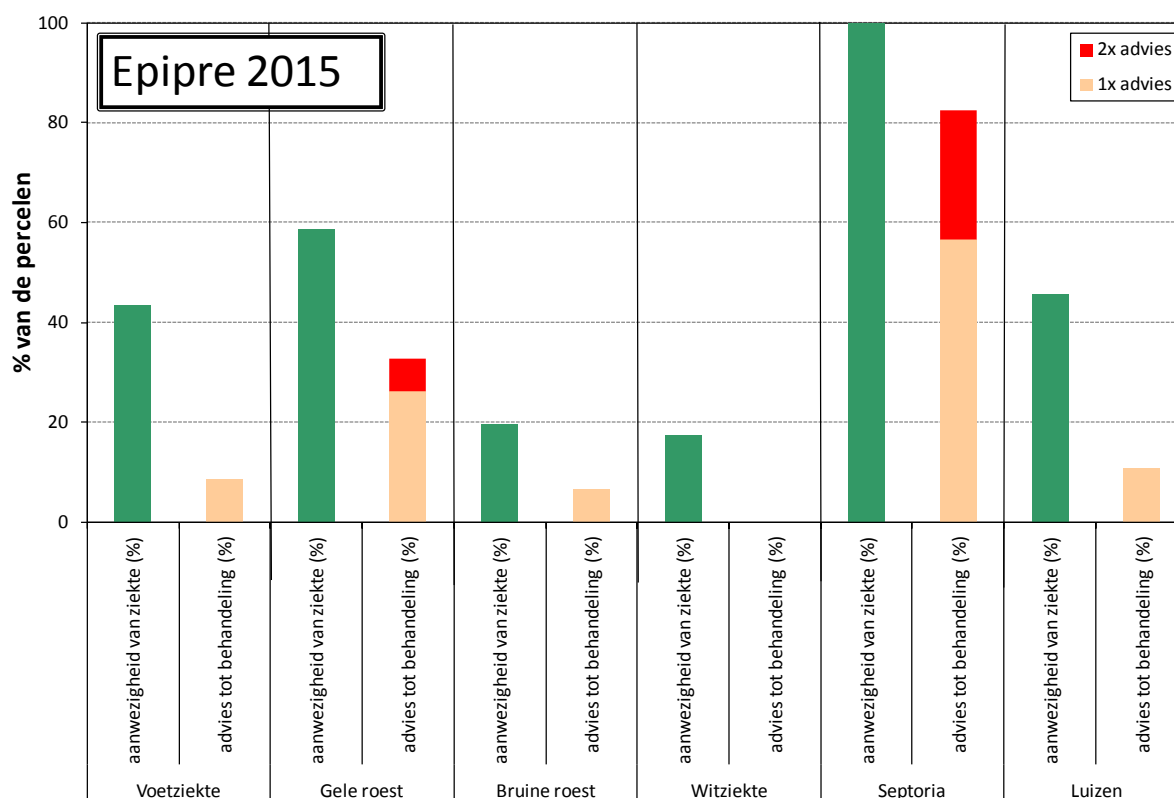
De winter 2014-2015 was minder zacht dan de winter voordien maar was daardoor wel een meer gemiddelde winter. Januari was nat maar het vocht aanbod sloeg later om. Door de droogte in maart en april was het wat langer wachten op duidelijke hergroei. Regen tijdens de eerste 10 dagen van mei gaf de tarwe duidelijk een duwtje in de rug. De ontwikkelingscurve van de wintertarwe in 2015 leunde zeer nauw aan bij de groeicurves van de wintertarwe in 2009 en 2010 (Figuur 1).

Figuur 1: Overzicht van de ontwikkeling van de tarwe in groeistadia (waarnemingen uitgevoerd in het kader van het Epipre-adviesstelsel) (Bron: Bodemkundige Dienst van België vzw).

Het droge en vaak zonnige weer resulteerde in een gemiddeld lagere ziekte- en bladluisdruk. 2015 kan als een minder ziektegevoelig jaar beschouwd worden. In Figuur 2 wordt een synthese van de verschillende ziekten en plagen getoond. In dit overzicht wordt zowel het percentage percelen waar een bepaalde ziekte werd waargenomen aangeduid, alsook het percentage percelen waar één of twee adviezen tot bestrijding werden geformuleerd op basis van het Epipre-adviesstelsel.

¹ Bodemkundige Dienst van België vzw, Leuven-Heverlee

Figuur 2: Overzicht van de ziekte- en bladluisdruk en de bestrijdingsadviezen op de tarwepercelen binnen het Eipre-adviesstelsel in 2015 (Bron: Bodemkundige Dienst van België vzw).

Voetziekte, of meer specifiek oogvlekkenziekte (*Pseudocercospora herpotrichoides*), werd waargenomen op 43 % van de percelen. Dit percentage was vergelijkbaar met het voorkomen van oogvlekkenziekte in 2012. In 2013 en 2014 werd slechts op 26 en 27 % van de percelen oogvlekkenziekte waargenomen. Op 9 % van de percelen werd in 2015 geadviseerd om te behandelen tegen oogvlekkenziekte.

Gele roest (*Puccinia striiformis*) werd ook in 2015 vroeg en verspreid aangetroffen, net als het jaar voordien. De verdere uitbreiding die daarop volgde in 2014 bleef gelukkig uit in 2015. Zeer vroege behandelingen vóór het stadium 2^e knoop waren niet nodig op de tarwepercelen binnen het Eipre-adviesstelsel. Op 59 % van de percelen kwam gele roest voor. Deze kon echter op een atypische manier, met slechts enkele over het blad verspreide sporen, voorkomen. Door het droge weer bleef deze soms ook op een meer latente wijze aanwezig zonder verdere uitbreiding. Op 33 % van de percelen was een behandeling tegen gele roest nodig.

Bruine roest (*Puccinia recondita*) werd waargenomen op ongeveer 20 % van de percelen. Deze ontwikkelde zich het sterkst eind mei, begin juni onder impuls van de hoge temperaturen. Het voorkomen en de uitbreiding van de bruine roest werd dan ook op de meeste percelen mee (al dan niet bewust) opgevangen door de aarbehandeling. Op ongeveer 7 % van de percelen was de aantasting van bruine roest dermate dat een advies nodig was volgens het Eipre-adviesstelsel.

Meeldauw of **witziekte** (*Erysiphe graminis*) kwam net als in 2014 bijzonder weinig voor. Op slechts 17 % van de percelen werd witziekte waargenomen. In 2014 was dit vergelijkbaar, namelijk op 14 % van de percelen. Wanneer witziekte al voorkwam, was de aantasting zo beperkt dat volgens het Eipre-adviesstelsel nergens moest behandeld worden in 2015.

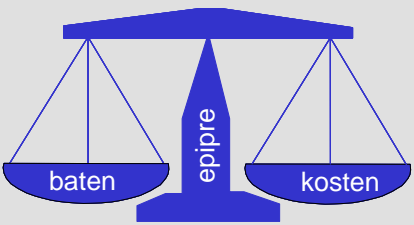
Bladvlekkenziekte (*Septoria tritici*) was overal aanwezig. Toch kende de ziekte door het droge voorjaar lange tijd geen uitbreiding waardoor lang geen behandeling nodig was. Door een eerder late en snelle ontwikkeling bleek uiteindelijk op 83 % van de percelen toch een behandeling nodig. Op 57 % van de percelen was één behandeling voldoende, op 26 % was een tweede behandeling nodig volgens het Eipre-adviesstelsel.

Bladluizen werden waargenomen op 46 % van de percelen. Op een kwart van deze percelen of 11 % van de percelen onder opvolging was een insecticidebehandeling aangewezen.

Ook het **graanhaantje** (*Lema cyanella*) kwam verspreid voor. Tussen percelen waar het graanhaantje voorkwam waren grote verschillen mogelijk.

Gebaseerd op de tellingen, uitgevoerd op de Eipre-waarnemingsvelden en op de proeven aangelegd door het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen, werd de toestand van de ziekte- en bladluisdruk op regelmatige tijdstippen bekend gemaakt via de LCG-Graanberichten. In deze berichten worden waarschuwingen en aanbevelingen geformuleerd in functie van de waargenomen toestand.

Dergelijke overzichten geven uiteraard een zeer veralgemeend beeld van de situatie. De rendabiliteit van de uitgevoerde bestrijding kan echter gemaximaliseerd worden indien deze gebeurt in functie van de ziekte/bladluisdruk op het perceel zelf. Daarom wordt in de waarschuwingsberichten aangespoord zich te vergewissen van de perceelsspecifieke situatie alvorens een bestrijding uit te voeren.

Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen biedt de leden de mogelijkheid om op basis van een veldobservatie een GRATIS perceelsspecifiek EIPRE-advies aan te vragen.

Op basis van een veldobservatie en het opvragen van perceelsspecifieke karakteristieken, wordt door middel van het Eipre-systeem de berekening gemaakt van de opbrengstverliezen ten gevolge van de aanwezige ziekten/bladluizen. Deze verliezen worden afgewogen ten opzichte van een eventuele behandelingskost, en op deze manier wordt een objectief advies geformuleerd of een behandeling al dan niet economisch verantwoord is. Dit advies wordt de dag zelf nog doorgestuurd (via telefoon, fax of email) zodat zo nodig snel gereageerd kan worden op de actuele ziekte/bladluisdruk. Het eerste advies is gratis voor LCG-leden.